

II RIIGIKOGU

7. istungjärk. **Protokoll nr. 199 (16).** 1925. a.

II Riigikogu koosolek 27. weebruaril
1925. a. kell 5.55 min. p. l.

Kokku on tulnud 77 Riigikogu liiget.

Walitsuse looşhis: rahaminister **L. Sepp**, teedeminister **K. Wirma**, kohtuminister **R. Gabrel**.

P ä e w a k o r d.

1. Siseministeeriumile 1925. aasta korraliste kulude eelarwe arwel eelkrediidi awamise seadus — II lugemisel.

2. Kaitseliidu heaks wõetawa maksu seadus — II lugemisel.

Koosolekut juhatab abiesimees **M. Martna**.

Sekretääri kohal abisekretäär **J. Piiskar**.

Koosolek algab kell 6.

Juhataja **M. Martna**: Awan Riigikogu koosoleku. Päewakord on Riigikogu poolt kindlaks määratud. Sõna on sekretääril teadaande korras.

1. Teadaandmine
kohtuministri esitise kohta rkl. **Jüri Kurul'i** wahiallajätmise asjas.

Sekretäär **J. Piiskar**: Riigikogu juhatause poolt on antud koosseisu komisjoni kohtuministri esitis rkl. **Jüri Kurul'i** wahiallajätmise asjus.

2. Siseministeeriumile 1925. aasta korraliste kulude eelarwe arwel eelkrediidi awamise seadus — II lugemisel.

Rahaasjanduse komisjoni aruandja **W. Linnamägi** kannab ette ja eraldi hääletamisel wõetakse wastu

nähtawa enamusega seaduseelnõu pealkiri, §§ 1 ja 2.

Siseministeeriumile 1925. aasta korraliste kulude eelarwe arwel eelkrediidi awamise seadus.

§ 1. Määratakse siseministeeriumile eelkrediiti 1925. a. eelarwe arwel peale selle osa, mis Wabariigi Walitsuse poolt Riigikogule 1925. a. peale esitatud eel-

arwe kawas ette nähtud 7.500.000 marka weebruari ja märtsi kuude kuludeks.

§ 2. Käesolew seadus hakkab maksma tema wastuwõtmisega.

3. Kaitseliidu heaks wõetawa maksu seadus — II lugemisel.

Rahaasjanduse komisjoni aruandja **K. Kornel** kannab ette ja eraldi hääletamisel wõetakse wastu nähtawa enamusega seaduseelnõu pealkiri ja § 1.

Kaitseliidu heaks wõetawa maksu seadus.

§ 1. Riigi julgeoleku ja kodanikkude elu ning waranduse kaitseks wõetakse 1925. ja 1926. a. kaitseliidu heaks erakorralist maksu.

Aruandja **K. Kornel** (loeb):

§ 2. Maksu wõetakse kõigi riigi otsekoheste maksude alustel: 1925. aastal 20% — 1924. a. määramise järgi ja 1926. a. 10% — 1925. a. määramise järgi.

A. Jõeäär (sd.): Panen ette § 2 wastu wõtta järgmisel kujul: „§ 2. Kapitaaali kogumiseks asutab Wabariigi Walitsus rahaministeeriumi juures 9-liikmelise komitee seltskondlikkude ja kutseorganisatsioonide esitajatest rahaministri eesistumisel.

Asjasthuwitatud organisatsioonidel, kes komitees ei ole esitatud, on õigus oma koosseisu kohta käiwate otsuste tegemisel saata komitee koosolekule oma esitajaid, kellel nimetatud koosolekul sõnaõigus on.

Komitee otsused eriti summade jaotuse kohta, wajawad Wabariigi Walitsuse kinnitamist.“

Rahaasjanduse alamkomisjoni poolt wõeti § 2 sarnasel kujul wastu. Kooskõlas selle ettepanekuga esitan § 6-da juures wastawad parandused. Põhjendused tõin ma ette esimesel lugemisel ja selgituseks luban endale weel paar sõna tähendada. Kõigepealt eksiarwamiste ärahoidmiseks ja sihilikkudele wassijatele teadmiseks olgu öeldud, et esitatud pa-

randuse siht on Eesti riigi iseseiswuse ja wabaduse kindlustamine, mitte aga selle häwitamine.

Mul oli väga raske minewal koosolekul tungida lugupeetud rkl. härra Anderkopp'i loogika sügawustesse. Kui mina ütlesin, et pooldan kaitseliitu, siis hüüdis selle järele härra Anderkopp pateetiliselt siit kõnetoolilt, et „ärgu tulda rääkima, et meil kaitseliitu üldse tarwis ei ole.“ Kuid seda wõis wast weel kuidagi wiisi seletada, kui silmas pidada, et selles erakonnas, kuhu lugupeetud rkl. härra Anderkopp kuulub ja kelle waimline juht tema on, mõni, ma arwan mitte kõik, asju nii esile toob, et nendest wastupidi peab aru saama, kuid ärgu mõõdetagu kõiki oma mõõdupuuga. Edasi aga, kui minu ettepaneku puhul, kaitseliidu heaks wõtta maksu jõukamatelt, see on pankadelt, töösturitelt, ärimeestelt, kes ise selleks oma nõusolekut on awaldanud, kui siis lugupeetud härra Anderkopp siit kõnetoolilt mulle tuliseid nooli alla saatis ja ette hõitis Eesti riigi, iseseiswuse ja wabaduse eitamist, siis ei saanud ma seda mõõdupuud ka mitte enam tarwitada, ja siin wõib ainult ühe loogilise järelduse teha, nimelt et see, kes pangahärra ja ärimehe rahakoti pihta tahab koputada, et see sellega tungib juba Eesti riigi ja iseseiswuse kallale. Ma peaksin küsima, kas siis Eesti riik seisab ainult pangahärra kaukas wõi kas pangahärrade, töösturite ja suurkaupmeeste Eesti iseseiswus ja wabadus ainult nende oma rahakotiga algab ning lõpeb ja kas see tõesti ainult nende rahakotis peitub? Mina ei tahaks mitte nõnda halwas arwamises olla nendest ringkondadest ja sellepärast arwan ma, et rkl. härral Temant'il oli õigus, kui ta kõnelejale sel puhul wahele hüüdis: „häbenege ja punastage“, kui ta seda tegi töösturite ja pangaringkondade esitajana.

Edasi lubatagu küsida, kas laialised rahwahulgad, töölised ja põllumehed, kelle pealt mina kaitseliidu maksu tahan weeretada pangahärrade ja ärimeeste peale, kas need rahwahulgad siis weel wähe ohwrid on kandnud ja ka praegugi weel kannawad meie riikliku iseseiswuse, iseolemise ja wabaduse kaitseks ja kas wõib kuidagi wiisi wõrrelda seda koorimat, mis nad juba kannawad, sellega, mis lasub jõukamate kihtide peal? Meie rahwahulkadest on tulnud need kangelased, kes oma elu ja werega meile waba-

duse wõitsid ja iseseiswuse kindlustasid ning ka üksikutele jõukamatele wõimaldasid nende suured sissetulekud. Mida tegid aga pangahärrad ja kaupmehed siis, kui piiril heideldi elu ja surma peale? Kas nad ei spekulbeerinud siis? Kas nad ei nõõrinud siis kodu- ja isamaakaitsjate perekondadest nende wiimaseid markasid kalliste kaubahindadega? Kas ei kogunud nemad sel raskel ajal warandusi hulkade kulul? Kelle tööga ja waewaga hoitakse praegugi meie riigi iseseiswust alal? Rahwa laialised hulgad on need, kes meil kannawad sõjawõlgade ja nende protsentide maksmise kulud, on need, kes kannawad kõik riigi walitsemise, sisekui ka, wäliskaitse, sõjawäe, politsei, kohtute ja wangimajade ülalpidamise kulud. Kelle kulul lasti meil riigi alguses paberraha wälja ja kelle kulul laenati seda töösturitele ja kaupmeestele ning kelle kulul ehitatakse üles meie rahwamajandust, kui selle ülesehitamisest üldse juttu wõib olla? Kes peab meil koolid ülewal, kes maksab pensioni meie sõjawäelastele ja nende perekondadele, kes maksab palgad meie mitmekümnetuhandelisele riigiametnikkude perele, — kas teewad seda jõukamad kihid, töösturid ja kaupmehed? Ei, nemad ei tee seda mitte, waid kannawad seda oma õlgadel rahwa laialised hulgad, ka töölised, kelle palgad ametlikkude andmete järele 50% ennesõjaaegsetest wälja teewad, töölised, kes alatoitluse all kannatawad, kes räbalates käiwad ja wiletsates korterites enda ja oma laste terwist rikuwad. Nemad peawad oma näljapalgast üle 30% kaudsete maksude ja osalt ka otsekoheste maksude näol riigile andma ja nemad ei suuda mitte rohkem anda. Kas on meie jõukad kihid oma sissetulekutest nii palju riigi kasuks ära andnud, et nemad ka mõnikord tühja kõhtu selle all on kannatanud, ja mida maksawad meil riigi heaks pangad, kes määratud protsente wõtawad, missuguseid makse kannawad suuremate waranduste omanikud? Keegi ütles, et 12 korda peab rääkima seda, mis tarwis, kuid mina ütlen, et enam kui 12 korda on siit räägitud sellest, missuguseid erakordseid otsekoheste makse on Inglismaal, Saksa maal, Prantsusmaal ja mujal pandud waranduslikult jõukate kihtide peale. Kus on meil sõjakasu maks, kus on meie waranduste maksud, lisawäärtuste maksud? Meil on küll mõned otsekohesed maksud,

kuid kahjuks jällegi ainult need, mis lasuwad ka kehweimate peal. Maamaksusid maksab meil ka pooletuinulise popsikoha omanik. Tulumaksu maksid senniajani ka need, kelle sissetulek 30-tuhande margani ulatas, tähendab maksid 1924. a. need, kelle tulu oli pool sellest elatismiinumist, mida nüüd tulumaksu seadus tunnistab, see on 60.000 marka ja ma pean ütlemä, et ma kuulnud pole suuremat wassimist, kui see, millega siit lugupeetud rkl. härra Anderkopp walms sai maksude asjus. Kui ta öelnud on, nagu ma stenogrammidest loen, et otsekohene maks olla kõigeraskem ja kõigehälwem maks — nähtawasti minu seletuse järele — siis küsiks in ma, kas see erakorraline maks, mida ma täna siin ette panin — wõtta töösturitel ja äri-ringkondadelt, kas see on siis kaudne maks? See on sõna tõsises mõttes otsekohene maks ja selles seisabki, minu arwates, see õnnetus, et meil on senniajani tarwitusele wõetud ainult üksikuid otsekoheseid maksusid ja niipea, kui meil keegi julgebki rääkida maksudest, mis peaksid langema suuremate waranduste ja erakorraliste tulude peale, siis on see, kes sellest julgeb rääkida, riigi-äraandja ja iseseiswuse wastane. Ma tahaksin teada, kas Inglise ja Prantsuse parlamentides leidis sarnaseid eksemplaare, kes oma walitsust süüdistasid riikliku iseseiswuse ja wabaduse eitamisest, kui need esinesid ettepanekutega kapitalistidele erakordsete maksude pealepanemise üle. Nähtawasti ei leidu meie rahameeste ringkondades seda arusaamist, et ka neil oleks waja oma waranduse ja jõu kohaselt teiste, laialiste hulka-de koormale wähegi wastawalt koormat kanda, nagu seda nõuab riikliku iseseiswuse kindlustamine ja kaitsmine, ja nähtawasti on neile küllalt sellest, kui nad esinewad ettepanekutega, teisi maksustada ja ei ole ka sugugi imeks panna, kui nad maksude maksmiseks ise toetust pakkuma ei tule, sennikaua kunni rahwasituses neid leidub, kes seda oma isamaaliseks kohustuseks peawad selle eest hoolitseda, et wiimane kui mark maksukoormast lasuks nende peal, kes juba praegugi selle koorma all on kokku langemas.

Wõtke minu poolt esitatud parandus-ettepanek wastu ja andke sellega võimalus wähemalt tõendada rahameeste ringkondadele oma isamaalsust. Mina

arwan, et neil ringkondadel 200 miljonit kahe aasta jooksul kokku panna tõepoolest üle jõu ei käiks. Kui aga Riigikogu seda täna ei tee, siis kardan mina, et tema sellega tunnistab, et tema oma enamuses riiklikult mõelda ei suuda ja see wõib lõpuks riigi kokkuwarisemisele wiia.

Rahaminister **L. Sepp**: Wabariigi Walitsuse nimel teen ettepaneku: käesolew paragrahw wastu wõtta järgmiselt: „§ 2. Maksu wõetakse kõigi riigi otsekoheste maksude alustel: 1925. a. 20% — 1924. a. määramise järgi ja 1926. a. 10% — 1925. a. määramise järgi. Juhtumistel, kus tähendatud protsentide alusel wäljaarwatud summa wähem kui 200 marka on, määratakse kaitseliidu heaks wõetaw maks kindlaks 200 marga peale.

Märkus. 1925. aastal ei wõeta tulumaksu alusel kaitseliidu heaks maksu neilt, kelle 1924. a. tulumaks wähem, kui 1000 marka.“

Esimene parandus on tingitud sellest, et ei tasu end ära liig wäikeste maksude sissenõudmine. Tulumaksu alammäär on 200 marka ja sellest 20% oleks 40 marka. Sarnaste 40—100 margaliste maksude sissenõudmine toob rohkem kahju kui kasu: kutselehtede wäljakirjutamine, paber, pärast jälle sissenõudmine, see kõik teeks wäikeste summade sissenõudmise ainult kahjulikuks. Et maksu ümaraks tegemise juures — alammääraks wõttes 200 marka — neil maksumaksjatel, kes 1924. aasta seaduse järgi wõrdlemisi wäikese eksistentsmiinimumi järele wäikest tulumaksu maksid, see alammäär raske maksta, teen teise ettepaneku, et need, kes läinud aasta tulumaksu alusel wäikest maksu maksid, nimelt 1000 marka, millest 20% oleks 200 marka, üldse maksust wabastataks.

Käesolewal aastal on tulumaks parandatud, eksistentsmiinimum kõrgem määratud, nii et käesolewa aasta tulumaksu alusel maksustamise juures see ebaõige ei oleks, kui maks kaitseliidu heaks ümaraks tehaks.

Wabariigi Walitsuse nimel panen ette § 2 minu poolt ettekantud parandusega täiendatult wastu wõtta.

E. Jonas (is.): Walitsuse poolt esitatud eelnõus oli ette nähtud, et need tulumaksu maksjad, kelle maksualune tulu ei tõuse üle 300 tuhande marga, wabastatakse maksust üldse. Mina ei tea, mis

põhjusel see esialgne walitsuse tekst nüüd muudetud on. Arwan, et meil ei ole mingisugust õigust vähema tulumaksu maksjatele nõudma hakata maksu kaitseliidu heaks, sellepärast et sennise kaitseliidu organiseerimise töö järele on asjaolu nii wälja kujunenud, et sagedasti paljudes kohtades wäiksemaid tulumaksu maksjaid töölisi, kehwikuid kaitseliitu üldse ei wõeta. Ja missuguse õiguse põhjal siis neilt maksu hakkame nõudma, kellele isegi õigust ei anta organisatsioonist osa wõtta. Sellepärast teen ettepaneku § 2-se lõppu wõtta järgmine lause: „Seda maksu ei wõeta tulumaksu maksjailt, kelle maksualune tulu ei tõuse üle 300.000 marga“.

Juhataja M. Martna: Lõpusõna on aruandjal.

Aruandja K. Kornel: Härra Jõeäär waidles üldise maksustamise seisukohalt käesolewa seaduse wastu ja püüab seletada, et see maks koormawalt lasuks waesemate kihtide peale. Mina juhiksin härra Jõeäär'i tähelpanu selle peale, et ta äärmiselt liialdab. Ma loen ühe lause ette, mis wäga liialdatud on. Tema ütleb: käesolewa seadusega tahtakse wiimane kui mark sellest uuest maksust waesema rahwakihi peale weetada. Kas see ei ole liialdus? Wõimatu on meie praeguse maksusüsteemi juures maksusid kuhjata kokku ainult teatawa kihi peale. Juba progressiooni põhimõtte kindlustab seda, et neil, kellel suuremad sissetulekud, ka suuremad maksud kanda tulewad.

Siis edasi leiab härra Jõeäär, et need, kes käesolewa seaduse poolt hääletawad, ei oska riiklikult mõelda, mille tagajärjeks olewat riigi kokkuwarisemine. Mina arwan, et siin mingisugust hädaohtu ei ole, waid wastupidi, usun, et see seadus aitab meie riiki kindlustada. Mina arwan, et härra Jõeäär ise ka hästi ei usu neid liialdusi.

Oleks wäga raske nendele liialdustele wastu waielda, sellepärast teen lõpuks ainult paar asjalikku märkust. Härra Jõeäär'i, samuti ka härra Jonas'e ettepanekutega ühineda ei saa. Härra Jonas'ele wõiks seletuseks öelda, et see mitte walitsuse ettepanekus sees ei olnud, et maksu alt wabaks jääwad need tulud, mis alla 300.000 marga, waid see oli alamkommissjoni ettepanek.

Mis puutub Wabariigi Walitsuse ettepanekusse, siis tuleb ta hääletamisele

kui täiendus teise paragrahwi juurde. Kommisjonis awaldati sellesarnaseid mõtteid, — wastu tulla vähema sissetulekuga maksjatele, kuid ühtki konkreet ettepanekut komisjonis otsustamisel ei olnud. Mina oma poolt wõin toetada paragrahwi sel kujul, nagu ta komisjoni poolt on wastu wõetud.

Juhataja M. Martna: § 2 kohta on esitatud kolm ettepanekut. Rkl. Jõeäär'e poolt on ettepanek tehtud wastu wõtta § 2 järgmisel kujul: „Kapitaali kogumiseks asutab Wabariigi Walitsus rahaministeeriumi juures 9-liikmelise komitee seltskondlikkude ja kutseorganisatsioonide esitajatest rahaministri eesistumisel.“

Asjasthuwitatud organisatsioonidel, kes komitees ei ole esitatud, on õigus oma koosseisu kohta käiwate otsuste tegemisel saata komitee koosolekule oma esitajaid, kellel nimetatud koosolekul sõnaõigus on.

Komitee otsused, eriti summade jaotuse kohta, wajawad Wabariigi Walitsuse kinnitamist.“

Rkl. Jonas'e poolt on ettepanek: „Wõtta § 2 lõppu: „Seda maksu ei wõeta tulumaksu maksjailt, kelle maksualune tulu ei tõuse üle 300.000 marga.“

Rahaminister Sepp'a poolt on ettepanek § 2 järgmiselt wastu wõtta: „Maksu wõetakse kõigi riigi otsekoheste maksude alusel: 1925. a. 20% — 1924. a. määramise järgi ja 1926. a. 10% — 1925. a. määramise järgi. Juhtumistel, kus tähendatud protsentide alusel wäljaarwatud summa vähem kui 200 marka on, määratakse kaitseliidu heaks wõetaw maks kindlaks 200 marga peale.“

Märkus. 1925. aastal ei wõeta tulumaksu alusel kaitseliidu heaks maksu neilt, kelle 1924. aasta tulumaks vähem kui 1000 marka.“

Panen ettepanekud hääletamisele selles järjekorras, nagu ma nad ette kandsin.

Asun rkl. Jõeäär'e ettepaneku hääletamisele. (Hääletatakse.) 30 häälega 18 hääle pooltolemisel on ettepanek tagasi lükatud.

Asun rkl. Jonas'e ettepaneku hääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtawana enamusega on ettepanek tagasi lükatud.

Asun rahaministri ettepaneku hääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtawa enamusega on ettepanek wastu wõetud, — seega on § 2 rahaministri poolt ette pandud kujul wastu wõetud ja langeb ära tarwidus hääletada komisjoni poolt ette pandud redaktiooni.

Aruandja **K. Kornel** kannab ette ja eraldi hääletamisel wõetakse wastu nähtawa enamusega §§ 3—5.

§ 3. Sissetulnud summad antakse üle kaitseliidu keskjuhatusesele.

§ 4. Eelawansina sissetulewate summade arwel awab riigikassa kaitseliidu keskjuhatusese krediidi 50 miljoni marga suuruses, mis tasutakse sissetulnud summadest.

§ 5. Kaitseliidu keskjuhatus on õigustatud sel teel saadud summasid tarwitama ainult Wabariigi Walitsuse poolt kinnitatud eelarwe põhjal.

Aruandja **K. Kornel** (loeb):

§ 6. Rahaministril on õigus eeskirju anda maksu sissenõudmise aja ja korra kohta.

A. Jõeäär (sd.): Minu poolt § 2 juures tehtud parandus-ettepanek lükati tagasi ja järelikult ei oleks mul waja nüüd § 6 kohta wastawa ettepanekuga esineda. Kuid et ma III lugemisel weel oma ettepanekuid korrata tahan, siis teen § 6 kohta wastuwõtmiseks järgmise ettepaneku: „§ 6. Kui wabatahtlikkudest annetustest tarwilikul määral kapitaali kokku ei tule, on Wabariigi Walitsusel õigus puuduwat osa sisse nõuda pankade, kaubandus- ja tööstusettewõtete omanikkudelt; maksujaotuse üle üksikute ettewõtete omanikkude wahel tuleb ära kuulata kaubandus-tööstuskoja arwamine“.

Siinjuures julgeksin ma wastu waielda aruandjale, kes arwas, et ma liialdan olen ja tõendada, et siin vähematki liialdust minu poolt ei ole. Härral aruandjal, kui rahaasjanduse komisjoni liikmel ja riigi eelarwe aruandjal, on wäga hästi teada neist andmetest, mis temal tulumaksu maksjate kohta olemas, kuus tulumaks otsekohele kõige oma raskusega lasub meil palgasaajate ja põllupidajate peal. Sellele ei julge wist härra aruandja wastu waielda, sest tema teab wäga hästi, kuidas suured tulumaksjad oma tulusid deklareerinud on. Järelikult

pannakse tulumaksu lisaga neile weel maksu juurde, kes juba enne seda ülearu maksawad. Teiseks wõtame äri- ja tööstusmaksud, mille lisana loodetakse 61 miljonit sisse wõtta, ja siingi peab tähendama, et need on õieti kaudsed maksud, mida kaubahinnale juurde pannakse, ja mis lasuwad tarwitajate peal, kes oma suure enamuses jällegi palgasaajad wõi põllumehed on. Kuid wiimased ei kuulu küll mitte kõige kehewamate, siis aga ka mitte kõige jõukamate kihtide liiki, nad ägawad praegu juba raske kaudsete maksude koorma all, ja neile tuleb jälle sellega maksu juurde. Ma ütlesin alguses juba, et kapitaali maksude lisana tuleb sisse ainult 2,40 miljonit, see on kõik terwest sellest kahestsajast miljonist, mis rahameestel kanda tuleb, nii et mina arwan, et siin minu poolt mingisugust liialdust ei olnud. Ja kui mina rääkisin lõpuks, et wiimaks wõib sarnase poliitika edasiajamine kardetawaks minna, siis olen mina tõesti ka kindlasti weendunud selles, et see tingimata nii on, ja ma ütlen weel kord, et see kokkulangemiseni wiib ükskõik millal, kas lähemas wõi kaugemas tulewikus, aga see kokkulangemine sünnib, kui maksupoliitikas muudatusi mitte ette ei wõeta. Seda näeme siis, kui rahwa rahulolematust ennast awaldab ja siis wõime öelda, kellel õigus oli. Millal aga wiimane tilk rahwa kannatuste karikasse juurde lisatakse, mis selle üle woolama paneb, kas see selle kahesaja miljoni läbi sünnib, siis kui teda hakatakse sisse nõudma ja rahaministeeriumi poolt esitatud paranduse põhjal igalt ühelt popsilt, kellel kas wõi pool tiinu maad on ja mõni mark maa maksu tuleb, täiendawalt kaitseliidu heaks weel vähemast kakssada marka sisse nõutakse, millal see kannatuste lõpp tuleb, seda ei saa täpselt ette ära määrata, aga riigi huwides peaks küll olema siin teist teed käia, neid ringkondi, kes meil wäljamaaga wõrreldes senni wõrdlemisi wähe maksustatud on, rohkem maksustada ja osagi maksukoormast nende peale weeretada.

Juhataja **M. Martna**: Lõpusõna on aruandjal.

Aruandja **K. Kornel**: Mina wõin täiesti rahuliku südametunnistusega kinnitada, et minul õigus oli, kui mina ütlesin, et härra Jõeäär liialdab. Härra Jõeäär ütles nimelt, et keegi weel ei ole jul-

genud Riigikogus esinedes sellest kõnele-
 leda, et oleks waja uusi makse sisse
 seada, mis langeksid waranduste peale.
 Härra rahaminister on aga see mees olnud,
 kes Riigikogus julges kõnelelda, et wa-
 randuste juurdekaswu maks tuleks sisse
 seada, aga keegi pole teda weel kiwidega
 surnuks löönud. Peale selle peaks Teil,
 härra Jõeäär, ka tulumaksu andmed
 teada olema ja kui Teie wõtate need
 summad, mis tulumaksust sisse tulnud ja
 waatate, missugused kihid kõige roh-
 kem tulumaksu annawad, siis ei oleks
 Teie mitte seda öelnud, mis Teie siin
 praegu tõendasite. Teie ütlete, et waadake,
 äri- ja tööstusmaksud on õieti kaudsed
 maksud, sest nad weeretatakse otsekohe
 tarwitaja peale. See ei ole aga nõnda!
 Kui see nii oleks, mikspärast on meil siis
 tööstuskriisid, mikspärast on olemas
 kaubanduskriisid? See üleweeretamine ei
 ole mitte nii lihtne ja turuhinnad olene-
 wad ikkagi üldisest ilmaturu ja siseturu
 seisukorrast, see tähendab, ettewõtjad ei
 wõi maksude äraweeretamisel üsna wa-
 balt talitada. See on eksitus, kui Teie
 sarnaseid asju räägite. Sarnases ulatu-
 tuses kulude üleweeretamise wõimalust,
 nagu Teie seda arwate, ei ole kuskil ole-
 mas ega saagi olema. Ma waidlen muu-
 dugi härra Jõeäär'i ettepaneku wastu,
 kuid saan aru, et see ettepanek on teh-

tud puhtwormaalse sihiga, et wõimalik
 oleks II lugemisel tehtud ettepanekuid
 III lugemisel korrata.

Juhataja **M. Martna**: Rkl. Jõe-
 äär'e poolt on § 6-da kohta ette pandud
 järgmine redaktsioon:

„§ 6. Kui wabatahtlikkudest annetus-
 test tarwilikul määral kapitaali kokku ei
 tule, on Wabariigi Walitsusel õigus puu-
 duwat osa sisse nõuda pankade, kauban-
 duse- ja tööstusettewõtete omanikkudelt;
 maksu jaotuse üle üksikute ettewõtete
 omanikkude wahel tuleb ära kuulata
 kaubandus-tööstuskoja arwamine.“

(Hääletatakse.) Nähtawa
 enamusega on ettepanek ta-
 gasi lükatud. Panen § 6 aruandja
 poolt ettekantud kujul hääletamisele.
 (Hääletatakse.) Nähtawa ena-
 musega on § 6 wastu wõetud.

Aruandja **K. Kornel** kannab
 ette ja nähtawa enamusega
 wõetakse wastu § 7.

§ 7. Seadus hakkab maksma tema
 wastuwõtmisega.

Juhataja **M. Martna**: Päewa-
 kord on läbi. Lõpetan koosoleku. Tea-
 tan ühtlasi, et 10-ne minuti pärast on uus
 koosolek.

Koosolek lõpeb kell 6.40 min.

Algkirjale alla kirjutanud:

Riigikogu abiesimees **M. Martna**.

Abisekretäär **J. Piiskar**.